



# **HÖGRE REVISORSEXAMEN**

## **Del II**

**Maj 2008**

© Revisorsnämnden 2008

## HÖGRE REVISORSEXAMEN

### Allmänt

Datum:	27 maj 2008
Skrivtid:	2 x 4,5 timmar, varav 4,5 timmar för del II
Hjälpmedel:	Alla hjälpmedel är tillåtna förutom kontakt med andra personer (t.ex. via mobiltelefon eller dator)
Krav för godkänt resultat:	75 poäng av 100 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

### Rekommenderat arbetssätt

Förutsättningarna för godkänt resultat förbättras av ett strukturerat tillvägagångssätt vid genomförandet av provet. Det är av särskild vikt att:

- använda tillräckligt med tid för inläsning av praktikfallen
- fördela tiden utifrån varje uppgifts svårighetsgrad och poängantal
- beakta att frågeställningen kan inrymma många aspekter och ämnesområden

### Utformning av svar

Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor. Vid avgivande av svar bör du:

- svara på ett strukturerat sätt med tydligt och korrekt språk
- ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar
- markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa

För det fall någon uppgift är oklar finns möjlighet för provvakten att kontakta provkonstruktören för eventuellt förtydligande.

### Bedömning

Bedömningen av svar, som skall lämnas på bifogade svarsblanketter eller utskrifter från PC, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fyra poäng:

Poängsättningen innebär följande:

- 4 p - Bra svar
- 3 p - Tillfredsställande svar
- 2 p - Vissa brister
- 1 p - Stora brister
- 0 p - Uteblivet eller felaktigt svar

Högre revisorsexamen maj 2008, del II

Uppgift

Poäng

3. Städ och Ren AB (Publ.)

24

4. Svensk Maskinservice AB

26

**Lycka till!**

### **3. Städ och Ren AB (Publ.) (24 poäng)**

#### **Bakgrund**

Städ och Ren AB är en medelstor koncern verksam inom hushållsnära tjänster för såväl företag som privatpersoner. Städ och Ren AB har, inte minst tack vare nya skatteregler, uppvisat en god tillväxt och god lönsamhet under det senaste räkenskapsåret. Städ och Ren AB är sedan våren 2007 noterat på OMX Stockholmsbörsen, Small Cap. All verksamhet bedrivs i Sverige innefattande, utöver moderföretaget, sex helägda rörelsedrivande dotterföretag.

Räkenskapsår är kalenderår. Koncernen tillämpar IFRS. Du är revisor i moderföretaget sedan 2004.

#### **Deluppgift 3.1**

Vid uppstarten av 2007 års bokslutsrevision blir du informerad av ekonomichefen Camilla Johansson att moderföretaget planerar att ta ut en utdelning från ett dotterföretag. Detta förvärvades 2005 för en köpeskilling uppgående till 25 mnkr, och hade vid förvärvstidpunkten ett eget kapital om 5 mnkr. Bokfört värde på aktierna är oförändrat sedan anskaffningstidpunkten. Det egna kapitalet har vid bokslutet 2007-12-31 ökat till 12 mnkr och moderföretaget planerar därför att bokföra en anteciperad utdelning om 10 mnkr som utdelningsintäkt under rubriken ”Resultat från andelar i koncernföretag”.

#### **Uppgift (4p)**

Är företagets planerade redovisning i enlighet med god redovisningssed?

#### **Deluppgift 3.2**

I början av 2008 blir du kontaktad av Camilla Johansson. Hon informerar om att Städ och Ren AB avser att genomföra ett företagsförvärv i Norge. För att strukturera förvärvet på ett skatteoptimalt sätt kommer ett antal åtgärder att vidtas som kommer att medföra en låg skattebelastning på vinsterna i det förvärvade företaget. De planerade åtgärderna baseras på ett förslag som inkommit från en advokatbyrå. Som underlag för transaktionen har advokatbyrån lämnat en promemoria innefattande en detaljerad beskrivning över vilka åtgärder som ska genomföras samt en bedömning över de skattemässiga effekterna till följd av åtgärderna. Camilla har presenterat ledningens förslag att genomföra förvärvet på det sätt som advokatbyrån föreslår. Inför styrelsens beslut vill dock styrelsen att företagets revisionsbyrå ska lämna ett utlåtande avseende advokatbyråns förslag i skattefrågan.

#### **Uppgift (8p)**

Kan du eller någon annan på din byrå lämna ett utlåtande i enlighet med styrelsens önskemål?

### **Deluppgift 3.3**

Revisionen av 2007 är nu genomförd. Koncernens omsättning för 2007 uppgick till 550 mnkr. Koncernresultatet före skatt uppgick till 46 mnkr. Städ och Ren AB har tagit fram en årsredovisning och en koncernredovisning som styrelsen har undertecknat och avgivit till dig. Efter avslutad slutrevision kvarstår tre frågeställningar:

- I samband med granskningen har noterats att ett fel förelåg i 2006 års koncernredovisning. Felet avsåg beräkning av pensionsskulden i ett av koncernens dotterföretag innefattande att skulden övervärderats med ca fem mnkr. Felet har rättats i 2007 års resultaträkning innebärande att resultatet är fem miljoner kronor högre jämfört med om felet hade korrigerats föregående år.
- Under året har Städ och Ren AB sålt ett av de större dotterföretagen. Transaktionen medförde en realisationsvinst på 20 mnkr efter avdrag för försäljningskostnader. Före beslutet hade verkställande direktören fått mandat av styrelsen att genomföra avyttringen förutsatt att realisationsvinsten efter avdrag för eventuella försäljningskostnader uppgick till minst 15 mnkr. Av Vd-instruktionen framgår att alla åtaganden över 4 mnkr ska beslutas av styrelsen. I samband med avyttringen anlidade verkställande direktören en investmentbank. Enligt avtal med investmentbanken som endast undertecknades av verkställande direktören skulle provision till investmentbanken utgå med 50% på all realisationsvinst överstigande 15 mnkr. Baserat på försäljningsavtalet uppgick reavinsten till 25 mnkr varför fem miljoner kronor har betalats till investmentbanken.
- Städ och Ren AB har under 2007 sålt en fastighet till underpris till ett helägt mycket lönsamt dotterföretag. Skillnaden medförde att Städ och Ren AB redovisade en reaförlust på åtta mnkr överstigande utdelningsbara medel vid årets början. Dotterföretaget har god likviditet och är mycket lönsamt.

### **Uppgift (12p)**

Tag ställning till ovanstående frågeställningar inför avgivandet av din revisionsberättelse. Upprätta därefter revisionsberättelse för årsredovisningen och koncernredovisningen utifrån bifogad mall. Bortse från eventuella skattekonsekvenser.

## 4. Svensk Maskinservice AB (26 poäng)

### Bakgrund

Svensk Maskinservice AB (Svemab) är en helsvensk koncern omfattande moderföretaget och fyra dotterföretag, varav två är rörelsedrivande och två är vilande. Koncernen, som bedriver service på maskiner inom den mekaniska industrin, omsatte 2007 ca 100 mnkr och har 85 anställda. Moderföretaget är personalägt. Företagsledningen består av fem personer vilka äger 15% var. Resterande aktier är spridda på ett tiotal anställda. Koncernen upprättar sina årsredovisningar i enlighet med Bokföringsnämndens allmänna råd och har kalenderår som räkenskapsår. Du är vald revisor i samtliga i koncernen ingående företag sedan fem år tillbaka.

### Deluppgift 4.1

På ett planeringsmöte blir du informerad av Svemab:s VD om att företagets styrelse planerar att ett styrelsemöte och årets årsstämma ska hållas i Chicago. Samtliga aktieägare har kommit överens om detta och de ska alla följa med på resan. För att planeringen ska stämma med flygtider så har ägarna planerat att vara borta sammanlagt en knapp vecka samt förutom de planerade mötena göra kund- och studiebesök och utöva diverse fritidsaktiviteter. VD meddelar att det är styrelsens önskan att revisorn följer med, då ägarna är oeniga i vissa frågor. Svemab står givetvis för alla kostnader.

### Uppgift (6p)

- Får företaget hålla sin årsstämma utomlands?
- Kan du som revisor följa med på resan med ovanstående förutsättningar?

### Deluppgift 4.2

Svemab har i syfte att försvara sin marknadsposition under år 2007 bedrivit ett projekt att utveckla en specialmaskin. Som en del i utvecklingsarbetet har Svemab även köpt ett patent. Projektkalkylen visar på en avsevärd framtida vinst under kommande år. I samband med ett planeringsmöte med företagets ekonomichef inför revisionen blir du informerad om att Svemab planerar att kostnadsföra samtliga projektutgifter inklusive inköpet av patentet.

### Uppgift (4p)

Är den föreslagna redovisningen förenlig med god redovisningssed?

### Deluppgift 4.3

Under bokslutsrevisionen av 2007 års räkenskaper framkommer det att Svemab:s största bank har som policy att inte lämna några engagemangsbesked. Vid revisionen har en begäran gjorts hos banken om ett engagemangsbesked, vilket inte erhållits. Svemab har under 2007 tagit upp ett lån från banken i fråga på 12 mnkr.

### Uppgift (4p)

Vilka åtgärder ska du som revisor vidta som en följd av detta och påverkar detta utformningen av din revisionsberättelse?

#### Deluppgift 4.4

I samband med framtagande av kassaflödesanalysen för årsredovisningen 2007 kontaktas du av redovisningschefen. Redovisningschefen informerar dig om att Svemab har för avsikt att göra några förändringar rörande kassaflödesanalysens uppställning, innebärande:

1. Årets investeringar i materiella anläggningstillgångar redovisas under rubriken Kassaflöde från den löpande verksamheten.
2. Betalda räntor redovisas under Finansieringsverksamheten då de har ett direkt samband med upptagna lån. Erhållna räntor avser Svemab dock att även fortsättningsvis redovisa i kassaflödet från den löpande verksamheten.
3. Samtliga rörelsekapitalförändringar inkluderande bland annat förändringar av varulager, kundfordringar och leverantörsskulder redovisas som ett belopp.

### Uppgift (6p)

Är de föreslagna förändringarna i kassaflödesanalysens uppställning förenliga med god redovisningssed?

#### Deluppgift 4.5

Svemab är nu i färd med att upprätta årsredovisningar för koncernens företag. Vid ett besök på Svemab träffar du ekonomichefen som meddelar att redovisningschefen olyckligtvis har blivit sjuk och att företaget därför ligger efter med årsredovisningsarbetet. Vid mötet lämnar han över moderföretagets årsredovisning för granskning. Han påtalar att det endast är årets resultat och balansräkning som är uppdaterade och ber dig att korrigera felaktigheter och göra övriga förändringar som behövs i årsredovisningen. Ekonomichefen ber dig också om hjälp med att upprätta årsredovisning för ett vilande dotterföretag som aldrig haft några anställda.

### Uppgift (6p)

Kan du eller någon på din byrå åta er att färdigställa årsredovisningarna i de två bolagen?